

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Leven Ende Deughden Vande Vveerdighe Agnes Van Heilsbagh Gheestelycke Dochter Onder de bestieringhe der Societeyt lesv

Huysmans, Daniel

T'Antwerpen, 1691

XVI. Sy vertreckt naer Ruremonde, teghen den danck van haer vrienden:
ende begint te leven onder de bestieringhe der Societeyt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37188

Sy en waeren nauwelijcks t'huys gekomen, of kregen tijdinghe dat desen Broeder, met een Crucifix inde handt ende by nae knielende, seer godtvruchtighlijck overleden was. Soo wiert dit beletfel, van haer wooninghe naer Ruremonde te stieren gheweirt, eer des weken naer haers Vaders afsterven ge-eyndight waeren: ende soo is *Agnes* tot de belofte gebrocht, die aen Godt ende aen sijn Heylighe moeder soo seer behaeght, eer sy van Wassenbergh naer Ruremonde gekomen is.

XVI. CAPITTEL.

Sy vertreckt naer Ruremonde, teghen den danck van haer vrienden: ende begint te leven onder de bestieringhe der Societeyt.

Hier nae heeft *Agnes* haer langh gewenschte wooninghe te Ruremonde genomen: alwaer sy, tot het eynde haers levens, onder de bestieringhe van onse Societeyt, inde deught gevoordert, ende tot groote volmaecktheyt op-geklommen is, soo wy sullen verhaelen. Sy vertrock naer Ruremonde op eenen Bamis-tijdt: 'tjaer is onbekent, maer uyt haer schriften blijktt, dat sy te Ruremonde woonachtigh was, alswanneer de stad van Breda van den Marquis Spinola belegert ende veroyert wierdt: 't welck in 't jaer 1624 geschiet is.

Haeren Biecht-vader, van den welcken wy hier boven gesproken hebben, heeft haer geraeden, ergens by eenlijck volck haer kosten te koopen. Maer gemerckt dat sy door liefde vande eenigheydt naer Ruremonde ghe-

gedreven wierdt, ende niet en socht met menschen te handelen, dan voor soo veel als Godts dienst, ende de vervoorderinghe des naesten saligheyt vereychte, gelijk sy aen den Biecht-vader te kennen gaf: heeft sy met sijn toestemminghe, by een oudt vrouwken een kamer gehuert, om buyten alle gewoel der menschen; in volle stilheyt Godt te dienen, ende hem alleen aen te hanghen.

In desen tijdt was *Agnes* door menighvuldigh ende langhduerigh vasten soo uyt-gemergelt, ende haer maeghe soo verslapt, dat sy quaelijck eenigh voedsel konde nutten, ende in perijckel van sterven was: ten waere dat den Biecht-vader op het spoedighste haeren al-te grooten yver tot het vasten ghemaecticht hadde. Den welcken verstaende dat sy s'avonts niet het minste pleegh te nutten, terstont belast heeft, dat sy eenigh voedsel aldan soude nemen: maer de flauwigheyt van haere maeghe en konde dat niet aenveerden. Hy praemde haer even-wel, dat sy met feer weynigh broot te nutten, dese groote maetigheyt soude verminderen, ende allenxkens meer voedsel nemen. Sy is ghehoorsaem geweest, ende heeft aldus het leven behouden, dat tot het uyerste gevaer gekomen was.

Den selven Biecht-vader bemerkte t'allen tijde in *Agnes* een droef gelaet, den mondt by nae spraeckeloos, d'oogen overgoten van traenen: ende ondervondt dat dese ontstekenissen van d'overdenkinghe haerder sonden veroorsaect wierden: Hy heeft haer dan belast, dat sy de beweegh-redenen, die haer tot soodaenige droefheyt verweecten, soude laeten; ende trachten van bly ende vrolijck gemoet te wesen: want den vrolijcken gheeft aen Godt aenghenaem is. Sijn

woor-

woorden hebben terstont alle, soo inwendige, als uytwendighe droefheyt verdreven : niet-teghenstaende dat tegen haer een nieuw tempeest van haer vrienden verweckt wierdt.

Want ghemerckt dat sy teghen den danck van haer maeghschap naer Ruremonde vertrocken was, span den haer naeste Maeghen te saemen om haer alle haer tijdelijk in komen t'ontrecken, ende haer aldus te praemen om naer Wassenbergh weder te keeren. Maer *Agnes* nu meerder-jaerigh, ende van haer Ouders verstorven, bleef stantvastigh in haer stellinghe: Ende hadde voor-ghenomen, haer voor-nemen niet te veranderen, al hadde sy door armoede genootsaect geweest van deure tot deure te bedelen.

In dese saecke wiert haer de meeste oorloghe aengedaen van den Heere Deken haeren Cosijn, die haer naer Ceulen vergeselschapt, ende in een Clooster gestelt hadde. Dese en wilde niet gedooghen dat-se van de Paters der Societeyt soude bestiert worden: Ende viel haer seer moeyelijk, om dese nieuwe wooninge te verlaeten, en naer Wassenbergh weder te keeren. Als hy met bidden of dreyghen niet en konde op doen: Seyde hy, dat sy tot d'uytterste armoede soude komen: Ende voor sijn, ende voor haers Susters deure komen bedelen, met de korf aen den arm. *Agnes* antwoorde hier op, dat als sy soo ghebreckelijk soude wesen, eerder tot de huysen van vremdelinghen soude gaen, als tot haer Vrienden.

Dese uytwendige swaerigheden waeren groot: Maer geensins moeyelijk aen haeren geest: Want sy in haer ziele soo grooten af-keer ghevoelde van alle tijdelijk goet, dat sy alles verlaeten, of wegh gheven wilde, ende

ende den bedel-sack aen-treken, had'men dit tot Godts glorie dienstigh gevonden. Dit anders wesende, heeft sy haer vrienden in't recht moeten trecken, om van hun ten minsten haer noodigh onderhout te verkrijgen. VVaer in sy van Godt wonderlijck op verscheyde manieren geholpen is, om oock tegen danck van haer vrienden soo veel te bekomen, als haer tot een maetigh leven behoefde.

Desen teghenstoot brocht aen haer ziele dit profijt, dat sy meer en meer af-keer voelende van alle tijdelijck goet, meer op Godts liefde vervallen is, ende stercker ghetracht heeft Godt alleen aen te hanghen.

Om desen drift tot Godt te verwoorderen, ende dit inwendigh ende geestelijck vier meer t'ontsteken, heeft sy in't beginsel van haer komste eenighe daeghen inde gheestelijcke Exercitien vanden H. Ignatius besteedt: door de welcke sy krachtelijck aengestouwt wiert, om haeren eyghen voortganck, ende dien vanden evennaesten te beneerstighen.

K'en vinde nergens in haer schriften, wanneer sy haer wereldtsche kleederen af-gheleyt ende de geestelijcke aengenomen heeft t'welck nochtans in't beginsel van haer komste naer Ruremonde, oft ontrent desen tijdt moet geschiet zijn. VWant in't jaer 1630. als wanneer *Ioanna van Randenraet* geestelijck wiert, was *Agnes* geestelijcke Dochter, gelijk *Ioanna* bekent: Ja was lanck te voren in dese kleederen ghesien, ende grootelijckx geacht geweest om haer sonderlinghe gestichtigheyt, die sy tusschen andere geestelijcke Dochters, soo inde Kercke der Societeyt, als elders liet blijcken, gelijk de selve *Ioanna* getuyght met haer eygen ooghen bemerckt te hebben: Die nergens ghewagh

L

maeckt

maeckt haer anders dan geestelijck gekent te hebben. Uyt welcke getuygenisse gewisselijck schynt te blijcken, dat sy in't beginsel van haere wooninghe te Ruremonde, of daer ontrent, de geestelijcke kleederen aengenomen heeft.

XVII. C A P I T T E L:

Hoe sy in dese jaeren haer selven in't gheestelijck leven ghevoordert heeft.

ALs sy de wereltsche kleederen afgheleyt ende de geestelijcke, soo nu geseyt is, aengetrocken hadde, en moest sy niet beginnen haer lichaem aen den geest t'onderwerpen, of de krachten haerder siele door het innigh ghebedt tot Godt te stieren (gelijck andere, die haer eerste jaeren in wereltsche ghedachten ende wercken besteden, ende weynighe gheestelijcke Oeffeningen onder-nemen, tot dat sy't geestelijck kleedt aen trecken) maer moest alleenelijck onderhouden ende volmaecken, t'ghene sy van haer eerste bekeeringhe, dat is van haer jonghe jaeren, seer neerstelijck gheploghen hadde.

Dit heeft sy met soo grooten yver ende vierigheydt onder-nomen, dat sy in korten tijdt seer genaedert is tot de volmaecktheydt, ende veel rijcker van hemelsche schatten gheworden is.

Sy dede haer nacht ghebedt volgens haer gewoonte; maer met meerdere innigheydt als te voren: Dede haer Meditatie inden morghen-stont, op de maniere der Societeyt, als oock d'andere godtvruchtighe Oeffeninghen, die haer voor-gheschreven, of toe-gelae-

ten